

iPure^{CZ}

Fenix 7X Solar vs Epix 2 | Leather Grip | Appky pro iOS
Dýchání s Apple Watch | Zvuk a hudba na Applu

iPure.cz 233/2022, šestý ročník | **Šéfredaktor a zakladatel:** Filip Brož

Redakce: Jan Březina, Jan Pražák, Marek Hajn, Daniel Březina, Jura Ibl, Karel Oprchal, Jan Netolička, Karel Boháček, Martin Adámek, Jakub Michlovský, Jakub Dressler

Editor: Marek Nepožitek | **Grafická úprava a sazba:** Cinemax, s.r.o., www.cinemax.cz

iPurecz, s.r.o., IČ: 06481663 | **Kontakt:** redakce@ipure.cz

Indonéské okénko

Editorial ■ Jan Netolička

Sedím u bazénu a uvědomuji si, jak zde na Bali čas plyne opravdu jinak. Dokonce i tento text píše již po termínu. Lidé okolo mě se smějí, neřeší moc práci, starosti, vztahy. Občas se na mě kouknou skrz prsty, že už opravdu čtyři hodiny v kuse pracuji a nepiju s nimi kokos na pláži.

Je to tady skvělé osvobození a kouknutí se na svět z jiné perspektivy. Neříkám, že bych to takhle zvládl celý život, asi by mi ten evropský drive chyběl, ale našel jsem zde pochopení pro radost, která plyne i odjinud než z peněz.

Kdyby se někdo z vás na Bali chystal, určitě sem jeďte na delší dobu než na pár dnů nebo týdnů. Doporučuji aspoň jeden či dva měsíce. Památky a příroda jsou zde sice hezké, ale to máte i jinde na světě. Až tak unikátní to tady není. To, co je zde jedinečné, jsou lidé, atmosféra, lifestyle.

Myslím si, že až se, kdo ví kdy, vrátím zpět do Česka, určitě nebudu stejný. Už se například nikdy nenaštvu v dopravě, když mi někdo nedá přednost. Tady žádné přednosti a pravidla nejsou. Je to o vzájemném respektu, trochu o odvaze, a všichni jsou šťastní.

A jestli jsem se zde ještě něco naučil, tak je to úsměv. Ten jsem se zde naučil při kurzu freedivingu. 20 metrů pod vodou, bez kyslíku a můj jediný úkol byl si s instruktorem zahrát kámen, nůžky, papír a usmát se.

Teď se směji při psaní tohoto textu, při práci, při komunikaci s lidmi. Je to drobnost, která mi zlepšila život. Navíc vám zde úsměv všichni oplácí – a to je opravdu nakažlivé!

Takže si s úsměvem užijte dnešní iPure.

Tak které?

Garmin Fenix 7X Solar nebo Garmin Epix?

Recenze ■ Filip Brož

Jak už asi víte, je to pár měsíců, co jsem zcela odložil Apple Watch a nahradil je Garminem. Neznamená to, že bych nad Apple Watch zlomil hůl, jen aktuálně potřebuji k životu a volnému času něco jiného. Stále je mám rád. Z předchozí recenze jste možná nabyli dojmu, že u mě vyhrála nová generace Garmin Epix. Tak tomu rozhodně bylo, než jsem do ruky dostal nové Garmin Fenix 7X Solar. Dva měsíce jsem nosil oboje hodinky současně. A co nosím teď?

Musím říct, že mi to Garmin nedělá vůbec jednoduché. Loni jsem na těchto stránkách recenzoval **Fenix 6X Pro Solar** a byl jsem z nich nadšen. Jak asi víte, začal jsem hodně běhat a sportovat. Apple Watch mi v mnoha ohledech přestaly stačit, o čemž jsem se rovněž rozepsal několikrát v magazínu iPure.

Na začátku roku na mé zápěstí přistály nové Garmin Epix druhé generace. První ryze sportovní hodinky s plnohodnotným displejem AMOLED a funkcemi, které známe z top modelové řady Fenix. Byl jsem naprosto nadšený. Myslím si, že to bylo cítit i z mých řádků a **slov nadšení**. Nádherný displej, skvělá čitelnost, super výdrž a samozřejmě i vzhled. Říkal jsem si, a i jsem napsal, že Fenix již nepotřebuji a Epix je to pravé ořechové.

NOVÁ ZKUŠENOST

Věděl jsem však, že rozhodně musím otestovat a porovnat i novou řadu Fenix 7. Dlužím to nejen sobě, ale i čtenářům a fanouškům. Opět jsem tak sundal Apple Watch a na své zápěstí umístil druhý Garmin – konkrétně Fenix 7X Solar. V zásadě se jedná o druhý nejvyšší model, k dokonalosti mu chybí jen safírové sklo a podpora multi-band přijímače GPS. To jsem na druhou stranu otestoval v rámci Garmin Epix.

První dny byly fajn a více méně jsem věnoval větší pozornost modelu Epix. Po pár dnech jsem pořádně během večerního výklusu vyzkoušel světlo LED na novém Fenixu a byl jsem ohromen. Celkově to jsou pouhé detaily, kde se liší modely Fenix a Epix, a právě LED svítidla integrovaná v těle hodinek je jedním z nich.

FAKT TO SVÍTÍ DOBŘE

Původně jsem si myslel, že je to „královinka“, kterou vůbec nepotřebuji. Jak hluboce jsem se mýlil. Skoro každý den si na „něco svítím“. Večer, když jdu do postele nebo se podívat na holky, zda spí, či něco nepotřebují. LED světlo je také naprosto skvělé ve městě, když potřebujete večer doběhnout domů. Bohatě vám postačí mezi pouličními lampami, abyste si posvítili na cestu. Snadno můžete nastavit intenzitu nebo si klidně zapnout namísto světla bílého červené. Světlo také lze synchronizovat s vaším tempem a v pravidelných intervalech bude blikat. Ideální na silnici, abyste byli vidět.

Záměrně jsem v rámci aplikace měnil, který model bude nastaven jako výchozí pro sledování aktivit. Do mé Stravy tak vždy šly údaje buď z Epixu či Fenixe. V rámci aplikace Connect jsem však ve svém účtu zanechal stejnou aktivitu dvakrát – jednou Epix, podruhé Fenix. Je to lehce schizofrenní

a mnoho lidí se mě ptalo, proč proboha nosím dvoje hodinky a ještě k tomu podobný model. Chtěl jsem mít co nejvíce praktických zkušeností a dat.

Asi víte, že mezi největší rozdíly u obou modelů patří právě kvalita displeje, velikost, LED svítlna, solární nabíjení a samozřejmě výdrž baterie. Fenix 7 sází na tradiční transreflektivní displej, kdežto Epix má AMOLED. Epix se nabízí pouze v jedné velikosti, Fenix ve třech. Epix také nemá solární nabíjení. Jsou to prostě drobné nuance, které musíte zvážit.

DOBŘÝ KROK OD GARMINU

Ať zvolíte cokoliv, je jasné, že vítězem bude pořád Garmin. Podle mého je Epix zlatá střední cesta, která přitáhla mnoho nových nadšených fanoušků. Znam mnoho uživatelů, kteří sundali Apple Watch a nasadili právě Epix. Už to není rozhodování mezi Suunto a Garmin nebo Polar a Garmin, ale Garmin versus Garmin. Americký gigant je vítěz.

S odstupem čtrnácti dnů jsem si začal uvědomovat, že čím dál více během aktivit a především delších běhů, koukám a sleduji více Fenixe. Líbí se mi nové solární nabíjení, kde v rámci stručných doplňků vidíte podrobný graf, jak si nabíjení a sluneční paprsky vedou. Znáte to, paprsek k paprsku a najednou máte větší výdrž na jedno nabití.

Ač jsem si myslel, že menší displej je pro moje zápěstí lepší, opět jsem se mýlil. Na Fenixe je lepší pohledět. Nemusím otáčet zápěstím a vždy vidím informace, které potřebuji. U modelu Epix bych musel mít zapnutý displej do režimu always on, což pořádně „žere“ baterii. U aktivity mám na Epixu samozřejmě displej zapnutý pořád, ale během dne už ne.

VĚTŠÍ VÝDRŽ U FENIXE

Garmin Epix jsou však i nadále boží hodinky. Stále se tu bavíme o sportovních hodinkách, které vydrží bez problémů až 16 dní, v mém případě okolo 8 dnů. Chodím běhat až šestkrát týdně, přičemž o víkendů jsem buď na nějakých závodech, nebo běhám delší tratě se zapnutými mapami.

Oproti tomu Fenix 7X Solar mi při všech zapnutých funkcích vydrží až dvakrát déle, tedy v praxi se bavíme až o osmnácti dnech. Bomba! Zároveň jsem také během testování zjistil, že asi nepotřebuji dokonalý AMOLED, který mám na Apple Watch a samozřejmě iPhoneu či iPadu. Koukám na něj celý den. Položil jsem si otázku, co vlastně od Garminu očekávám?

Pro mě jsou to mnohem více sportovní hodinky, než hodinky chytré. Používám je primárně na běhání a měření svého těla. Nejde mi až tak o notifikace či chytré funkce. U běhání se primárně zaměřuji

na ultra. Samozřejmě běhám všechny distance a nepohrdnu ani pěti kilometry, ale moje vášeň jsou dlouhé běhy v přírodě nebo klidně i někde na okruhu. Pro letošní rok mám pár osobních cílů.

Když vezmu v potaz všechny tyto priority, vychází mi, že pro můj aktuální život je vhodnější Fenix 7X Solar než Epix. Zní to malicherně, ale světlo LED je neskutečný pomocník, ač i na Epixu si můžete klasicky rozsvítit displej. Tak se mi velmi líbí solární nabíjení, větší rozměr a samozřejmě výdrž. Myslím si, že během roku absolvuji minimálně dva závody, kde by baterie u Epixu mohla být hraniční.

I FENIX MÁ SAFÍROVÉ SKLO A DUÁLNÍ PŘIJÍMAČ GPS

Když budu chtít, tak i nejvyšší model Fenixe se vyrábí se safírovým sklíčkem a podporou multi-band přijímače GPS. Jediné, co by tak chybělo, je AMOLED, což ještě asi rok klidně oželím ve prospěch baterie a světla. Stále si myslím, že Garmin si díky Epixu technologii AMOLED dostatečně osahá a za rok ji se stejnými parametry nalezneme u Fenixe.

Na závěr musím samozřejmě dodat, že i Fenix 7 nabízí tradiční ovládání pomocí tlačítek nebo nově pomocí dotyku. Naleznete zde stejné aktivity a prostředí jako na Epixu, tedy svět, který budete ještě

Pro můj aktuální život je vhodnější Fenix 7X Solar než Epix. Světlo LED je neskutečný pomocník. Tak se mi velmi líbí solární nabíjení, větší rozměr a samozřejmě výdrž.

dlouho po pořízení objevovat. Díky Garminu se vám otevře sportovní svět.

Věřte mi, že budete chtít zkoušet nové sporty, ladit datová pole pro aktivity, či sledovat obyčejný barometr, když se zrovna mění počasí. S ženou si rádi porovnáváme během dne skóre Body battery či hladinu stresu. Pro někoho to mohou být „blbůstky“, ale v praxi to všechno sedí. Jakmile mám v klidu vyšší tep, hned vím, že se něco v těle děje. Ono se někdy stačí podívat na naše děti, které ze školky přinesou nějaké onemocnění, a vše je hned jasné. Chci tím však říct, že data naměřená pomocí hodinek jsou velmi přesná. Ať už běháte, jezdíte na kole, lezete po horách nebo jen chodíte na procházku. Garmin vám bude skvělým společníkem. Garmin Fenix 7X Solar [můžete zakoupit zde](#).

dbrand **Leather Grip**

Recenze ■ Karel Oprchal

Každého z nás někdy popadne nákupní horečka, a tak si čas od času relativně bezdůvodně, asi abychom se nenudili, objednáme věci, které jsme dlouho odkládali a vlastně se bez nich dovedeme obejít. Jako bychom konečně nasbírali dost odvahy. Já jsem takto zhruba před měsícem byl přímo donucen objednat si z USA několik našlapaných produktů značky dbrand, protože jsem chtěl svoji omezenou sbírku obalů na iPhone završit něčím... speciálním.

Již delší dobu jsem totiž uvažoval nad objednávkou nějakého skromnějšího tenkého obalu, jen abych měl něco nového, co by mému iPhoneu taky slušelo, protože ne vždy mám náladu nosit relativně objemný, byť dobře chránící obal. Stejně se pohybuju jenom po škole... Moje mentální zábrana ale je, že na telefon za pětatřicet tisíc korun je mi prostě odporné kupovat obaly v hodnotě několika set korun v Česku a několika desítek korun na AliExpressu... Je to něco jako jezdit v Porsche a nemít na nové pneumatiky. Pochopitelně se i takoví ostrostřelci najdou, ale já se mezi ně řadit nechci. Takže mám radši obalů méně, např. 4–5, které za to stojí, než 10, co jsem postupně posbíral ze všech možných čínských e-shopů, prodejen elektroniky a divných stánků v nákupních centrech. Já chci full servis.

NENÍ TO PRODUKT, JE TO PŘÍSTUP K ŽIVOTU

Toť moto značky dbrand, která neoddiskutovatelně patří k jedné z nejodvážnějších a nejosobitějších firem na trhu s elektronikou a příslušenstvím. Něco jako Peak Design, Twelve South aj. A vy víte, že tihle nás obzvláště baví! dbrand by se k nim proto měl řadit taky. Vyrábějí specifické produkty pro nepřebernou paletu elektronických zařízení

a svou kvalitou, přístupem, zpracováním i jednáním vlastně nemají konkurenci. Jsou v podstatě trvalým sponzorem velikánů jako MKBHD a [Linus Tech Tips](#), z nichž si mnohdy utahují na jejich účet, mají britský smysl pro humor a jasně si stojí za tím, co dělají. Stačí otevřít jejich web a okamžitě vám v hlavě bleskne myšlenka: „Tohle vypadá dobře.“

dbrand nabízí v první řadě tzv. skiny pro telefon, řekněme iPhone, ale i počítač, tablet nebo třeba AirPods. Skin je nalepovací fólie z velmi kvalitního materiálu, která svým vzorem propůjčí vašemu zařízení jedinečný vzhled a taky ochranu proti poškrábání. Na výběr je obrovské množství barev a vzorů (přírodní materiály, karbon, vnitřnosti vašeho telefonu, skin MKBHD atd.) i technických způsobů provedení fólie; můžete si zvolit podle toho, jak si které části telefonu chcete polepit. Pokud se vám to teda podaří udělat správně. Součástí hry je to, že vy dostanete v krásném balení (viz foto) pouze skin a příslušenství, a musíte si na internetu nastudovat tutorial, abyste mohli fólie aplikovat. Je to docela věda, takový návrat do hodin pracovních činností na základní škole...

Krom skinů je toho ale v nabídce mnohem víc. dbrand nabízí ochranná skla pro iPhone a Nintendo Switch a obal s názvem Grip Case. Sklo jako takové asi moc zajímavé není, krom toho, že v ceně necelých

20 dolarů dostanete opět v nádherném balení skla hned dvě včetně špachtličky na vytlačení bublinek a alkoholových čističů displeje, a to pro případ, kdybyste první pokus pokazili. V tutoriálu ale zaznělo horší slovo. Obal Grip Case si ale pozornost zaslouží, má totiž dvojí využití. Jeho okraje jsou zaprvé extrémně odolné a pevné, tudíž slovy výrobce nabízí „balistickou ochranu vašeho telefonu“, a dbrand ho promuje jako „nejméně klouzavý obal na světě“. Celý rám okolo hran telefonu je totiž opatřený maličkými hrbolky, boky ještě navíc silikonovými proužky, které skutečně zabraňují jakémukoli klouzání po površích (tzn. z vašich rukou, ale i do vaší kapsy, kam mnohdy telefon v Grip Case nemáte šanci dát)... Ta nejpodstatnější vlastnost tohoto obalu ale je, že skiny jsou kompatibilní i s ním a automaticky si jeden kupujete v ceně. Skin má pochopitelně jiný rozměr než skin na samotné tělo telefonu, není tedy tak nápadný, protože je umístěn pouze na zádech obalu a okolo kamery, ale kdo by měl rád skin od dbrand, a není mu příjemné lepit cokoliv přímo na svůj telefon, tak zde má řešení.

KRÁVA JE MRTVÁ, AŽ ŽIJE KRÁVA!

V anglickém znění „Cows Died for This“ je tato věta prodejním heslem dropu Leather, který se dbrandu podařilo nedávno znovu naskladnit. Možnost jít

do obalu nebo kteréhokoliv fancy skinu od dbrand jsem měl pochopitelně vždycky, ale až nabídka kusu pravé a nefalšované hovězí usně mě přinutila naházet položky do košíku. dbrand totiž v rámci tohoto dropu nabízí místo klasického plastového skinu regulérní kus vyčíněné kůže se samolepící vrstvou na jedné straně, který lípnete na záda iPhoneu nebo do jejich obalu. Patřím k těm, kteří mají problém s polepováním elektroniky, takže možnost Grip + Special Edition Real Leather byla pro mě jasnou volbou. A když už jsem měl přepravovat zásilku z USA, vzal jsem toho víc: obal s pravou kůží, ochranné sklo, speciální kožený přívěsek na klíče s logem kravské lebky a nápisem „Genuine Dead Cow“, speciální balzám na kůži a v ceně jsem dostal i hadřík z mikrovlákná rovněž s logem kravské lebky.

Trvalo to zhruba dva týdny včetně celní procedury, kde mi profesionálně asistovala Česká pošta, a zásilka byla ve zdraví doručena přes Atlantik. Za všechny tyto produkty jsem po započtení cla zaplatil zhruba 2 800 Kč, což nepovažuji za kdovíjak šílenou částku. Protože, přátelé, ten zážitek! Ten stojí za to. Na obrázcích můžete vidět úchvatné balení z kvalitních materiálů, ve kterém dbrand doručuje svoje produkty. V kartonové krabici se nacházela jedna krabička se skly a jejich příslušenstvím, druhá krabička se samotným obalem s nalepovací kůží

a vedle nich maličké pudélko s balzámem na kůži. Ze všeho je cítit neskutečná péče o každý detail, všechno lícuje, o kůži a balzámu dostanete příjemné povídání a prostě vám udělá radost, jak to dbrand celé myslí vážně.

Nalepit kůži na obal nebyla paradoxně velká výzva. Je to asi zhruba stejně stresující jako nalepit sklo, takže pokud máte nějaké zkušenosti, klidnou ruku a dáte si na čas, nemůžete udělat chybu. Na obrázcích vidíte již výsledek – můj iPhone 13 Pro Max v obalu Grip s aplikovaným koženým skinem i kolem soustavy fotoaparátů, a kůže je nabalzamovaná (balzám jsem nechal nerušeně vsakovat dva dny). Opticky je těžké výsledek vyhodnotit, pokud se díváte na produktové fotky, protože po použití balzámu na kůži a pár dnech používání kůže okamžitě

ztratí svůj původní vzhled, barvu i lesk, jaké měla z továrny, zato získá ochrannou vrstvu a promastí se, což jí dlouhodobě prospěje. Sami určitě víte, pokud jste vlastnili kožené obaly od Applu nebo jiných výrobců, že kůže absorbuje vlhkost z vašich rukou a svého okolí, pokládáním telefonu všude možně se přirozeně opotřebovává a získává tím tak svou patinu, která ale vede k jisté ztrátě vizuální přitažlivosti, pokud to berete takhle. Já ale kůži miluju, stejně jako všechny přírodní materiály, a je evidentní, že dbrand na svém webu ani jediným slovem nelhal. Jedná se o tzv. full grain leather, tedy originální kus kůže včetně všech jejích vrstev tak, jak ji kdysi kráva nosila na tvém těle. Fakt, že není struktura kůže ničím porušena, jí nedodává jenom dlouhodobou odolnost, ale taky přirozenou měkkost a nádhernou vůni (ideálně v kombinaci s balzámem). Výsledkem je úžasný pocit z manipulace s telefonem v tomhle obalu, který neklouže, je bytelný a zároveň působí skutečně „skinny“ dojmem, a kůže si s vámi povídá. Je to mnohem surovější a přirozenější pocit než u obalu od Applu, jichž jsem jinak zastáncem.

Nalepit kůži na obal nebyla velká výzva. Je to stejné jako nalepit sklo, takže pokud máte nějaké zkušenosti, klidnou ruku a dáte si na čas, nemůžete udělat chybu.

ERGONOMIE POSUNUTÁ NA NOVOU ÚROVEŇ

Závěrem se dostáváme k obhajobě svého tvrzení za začátku, proč je pro mě lepší mít pár super

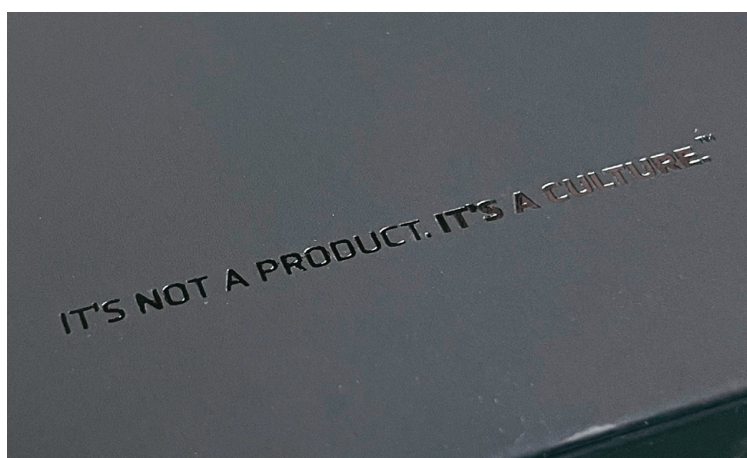
kousků příslušenství než sbírat všude možné šmejdý a pak se s nimi trápit. Nehledě na to, že takové chování je neekologické, protože vůbec podporuje tuhle zbytečnou výrobu... U obalů, které prostě někdo za dolar vylišoval na noname výrobě lince v průmyslové oblasti v Číně, totiž nikdy nemůžete mít to, co vám nabídne „drahý“ výrobce typu dbrand. Jeho drahota je ale pochopitelně relativní, protože za obal včetně skiny zaplatíte jen něco málo přes tisíc korun, tudíž i Apple má mnohem dražší příslušenství než je toto. Oproti braku z AliExpressu je to ale třeba i desetinásobek ceny. Podívejme se ale blíže.

Jak jsem uvedl, dbrand prodává svůj Grip Case pod několika hesly – nejméně klouzavý obal na světě, ochrana na armádní úrovni, nejlépe

Fakt, že není struktura kůže ničím porušena, jí nedodává jenom dlouhodobou odolnost, ale taky přirozenou měkkost a v kombinaci s balzámem i nádhernou vůni.

padnoucí obal na světě, nejpohodlnější používání a mnohé další. Všechno je to pravda. dbrand nejen zvolil neuvěřitelně pevný a odolný materiál, tudíž nemáte o svůj telefon žádný strach, on si ještě s jeho tvarem vyhrál tak, abyste jako uživatel skoro necítili, že obal na telefonu máte. V podstatě se telefon používá s obalem ještě lépe než bez něj. Inženýři se při vývoji zamysleli a přizpůsobili obal vašemu běžnému používání, takže jeho tvar není prostě další kvádr, který zvýší objem vašeho už tak objemného telefonu, ale obtáhne se okolo jeho šasi jako závoj. Padne okolo telefonu na mikrometr přesně a za žádných okolností se nehne, zatímco mnoho jiných obalů se běžně může odchlípnout a pustit k telefonu prach nebo nedostatečně chránit. Pokud se podíváte pozorně na přiložené snímky (protože to na webu není úplně přesně vidět), můžete si všech možných nepravidlostí a ergonomických vychytávek dobře všimnout.

Hrany obalu jsou nahoře a dole vyvýšeny tak, že se na zádech tvoří jakýsi žlab, aby byly při pádu dobře kryty rohy telefonu a zároveň i nalepený skin, jakmile telefon někam nahodile položíte. Především horní vyvýšená hrana pak má za následek, že se kompletně srovná vyvýšený blok fotoaparátu, takže telefon se v obalu nehoupe a fotoaparát poprvé zažívají reálnou ochranu od podkladu.

Stejný scénář se děje i vpředu, rohy telefonu jsou chráněny zaobleným okrajem, díky čemuž se telefon dobře drží i ovládá. Zázrak se ale děje uprostřed, mezi těmito vyvýšeninami, kde rám obalu klesá a kompletně splývá s displejem, respektive s vaším ochranným sklem. Tím pádem vám po stranách displeje nic nebrání přejíždět a swajpovat od okrajů displeje, což u žádného jiného mně známého obalu nenajdete. Tento oblouk, který obal při pohledu z profilu opisuje, je dle mého názoru absolutně geniální řešení a dbrand si tím zaslouhuje každý cent, který jsem jim za obal poslal. Díky všem těmto vyvýšeným a sníženým plochám je obal hrubý pouze po okrajích, ale ve všech místech, kde se ho běžně dotýkáte, je neobvykle tenký a měkký – se zesílenými plochami běžně nijak neinteragujete. Jako třešničku na dortu přidal dbrand ještě speciální měkčenou ochranu tlačítek, takže už od prvního nasazení se vám budou tlačítka mačkat stejně pohodlně, jako byste žádný obal neměli, a protože se jedná o kvalitního výrobce, všechny otvory v obalu jsou precizní a dostatečně veliké. Bez jakýchkoliv potíží se jakýmkoliv kabelem dostanete k napájecímu portu i přepínači tichého režimu a všechny mřížky mikrofonů a reproduktorů jsou dostatečně odhalené, aby nebyla narušena jejich funkčnost.

KRITIKA NA ZÁVĚR

Za několik týdnů používání mám k obalu jen jedinou výhradu: maličké hrbolky na obalu jsou skvělé, když máte telefon v ruce, ale bolí, když dlouho telefonujete. Vnější vzor obalu totiž zasahuje až na úplný roh, takže když přiložíte sluchátko k uchu a vyřizujete dlouhý hovor, po chvíli vás hrbolky začnou šeredně škrábat po celé kontaktní ploše ucha. Pokud máte opravdu dlouhý hovor, nepomůže vám ani přehazování telefonu z jednoho ucha na druhé, protože si ani jedno nestihnou odpočinout. Je to jen malá výtka jinak perfektnímu obalu a třeba se vás ani nemusí týkat, ale byla by škoda, kdybyste o ní nevěděli. Je to opravdu nepříjemné.

Jinak se ale nedá vyčíst nic. Vnitřek obalu je po stranách lesklý a po zádech telefonu vystlaný mikrovláknem, což dále zajišťuje stabilní přilnavost a pohodlí vašeho telefonu. Jak jsem řekl, výrobce dbal na každý jednotlivý detail a z mého pohledu vytvořil obal, jemuž se na trhu nic nepodobá, podobně jako jedinečným skinům, které dbrand definují. Kravská useň to pak celé posouvá na úplně jiný level. dbrandu se povedlo doručit produkt, který do puntíku odpovídá jeho sebevědomé prezentaci. Jednoznačně dávám palec nahoru.

Bez iPhoneu ani ránu

Magazín ■ Martin Adámek

Čas od času se v tomto magazínu redaktoři svěřují, které aplikace jsou pro ně aplikacemi stěžejními, které aplikace patří do jejich každodenních workflow, a bez kterých aplikací by si den neuměli představit. Rozhodl jsem se, že se do řad těchto redaktorů přidám také já a v tomto čísle vám nabídnu svůj výčet aplikací všedního dne.

Nic překvapivého zde ale nečekejte. Aplikace, o nichž zde bude řeč, se nepochybně nachází také v iPhonech většiny z vás a nepochybně patří taktéž k vašemu každodennímu workflow. I když... pár aplikací poněkud odlišných se zde přece jen najde.

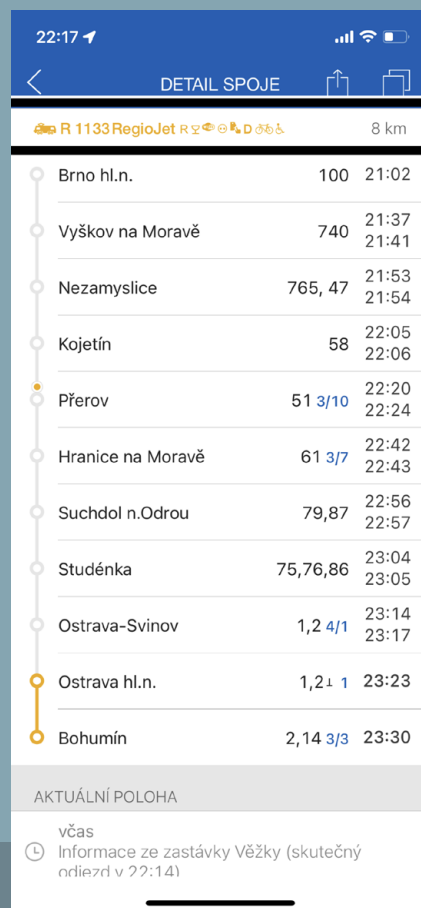
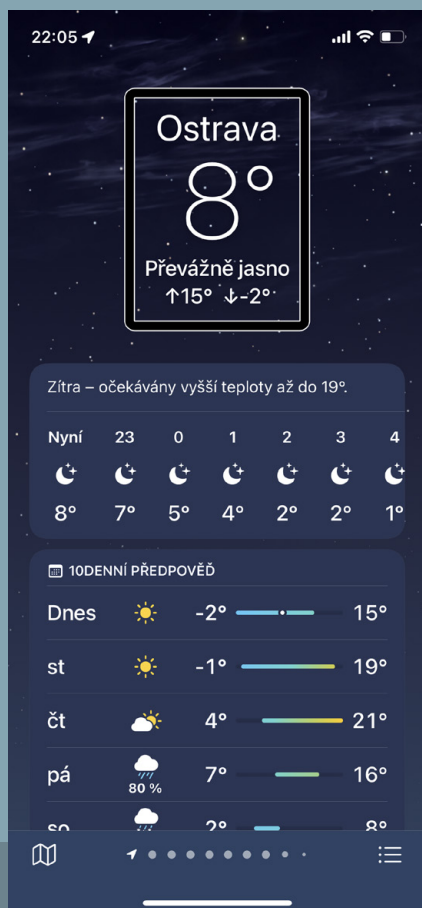
VSTÁVAT A CVIČIT

Pro většinu z nás den začíná nepochybně drnčením budíku. Pardon, chtěl jsem říct decentním vyzváněním iPhoneu. V režimu večerky máme na výběr z celé řady tónů, které ranní vstávání mohou přeci jen zpříjemnit. Pokud spáváte s Apple Watch na ruce, pak vám zvolený tón začnou přehrávat právě ony. Pokud si v iPhoneu či na hodinkách nastavíte standardní budík, pak hodinky v nastavenou dobu začnou přehrávat také jediný k tomu určený standardní tón. Já však volím třetí variantu, a tou je tichý režim. Hodinky mi tak v čase buzení začnou pouze decentně vibrovat na zápěstí a nedají pokoj, dokud, buzení nedeaktivuji. Je ale fakt, že lidem s poněkud hlubším spánkem by mohlo notnou chvíli

trvat, než by ony vibrace zaregistrovali, a ranní příchody do práce by tak mohly být s větším či menším zpožděním. Ovšem na druhou stranu, vibrace hodiček budí pouze vás, a váš protějšek na loži manželském či partnerském tak o vašem vstávání v 5:00 hod. nemusí vůbec vědět. Hodinky mi zároveň slouží jako rychlý informační zdroj. Než mi rychlovarná konvice uvede do varu vodu na ranní kávu, dozvím se díky řadě komplikací, jaké je aktuální počasí, kdo dnes slaví jmeniny, jaké mě čekají události, kolik mi za noc přišlo mailů či zpráv a v rychlosti si mohu pročíst příspěvky na TWITTERU. Než se připraví káva stane pitelnou, projdu si v iPhoneu statistiky o svém spánku. K tomu mi slouží nedávno recenzovaná aplikace PILLOW.

NEBUDE-LI PRŠET, NEZMOKNEM

Jak jsem již zmínil, informaci o aktuálním počasí mám nastavenou coby jednu z komplikací na svých Apple Watch. Ač jsem v dřívějších dobách nebyl přílišným zastáncem nativní aplikace Počasí a informace jsem raději čerpal z aplikace ČHMÚ nebo

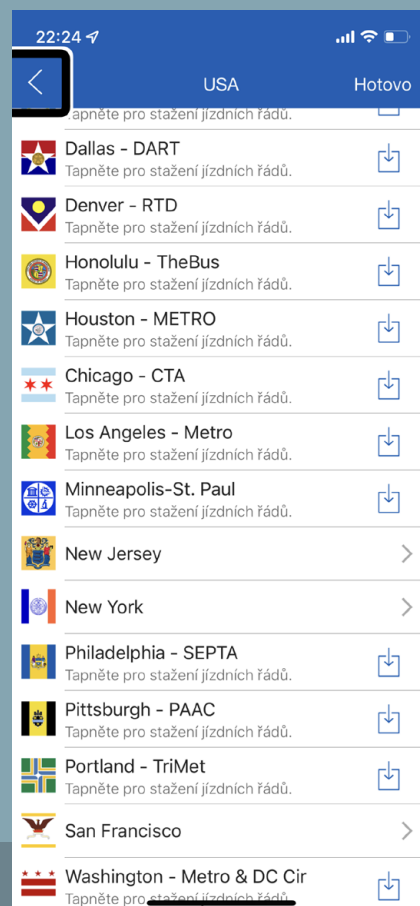
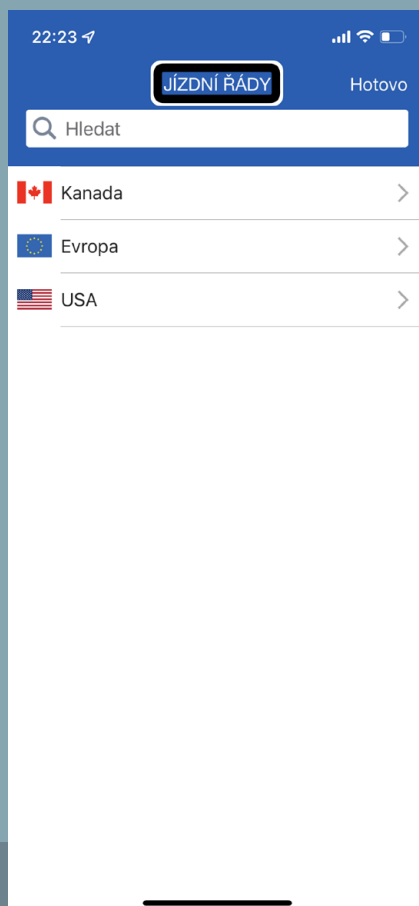
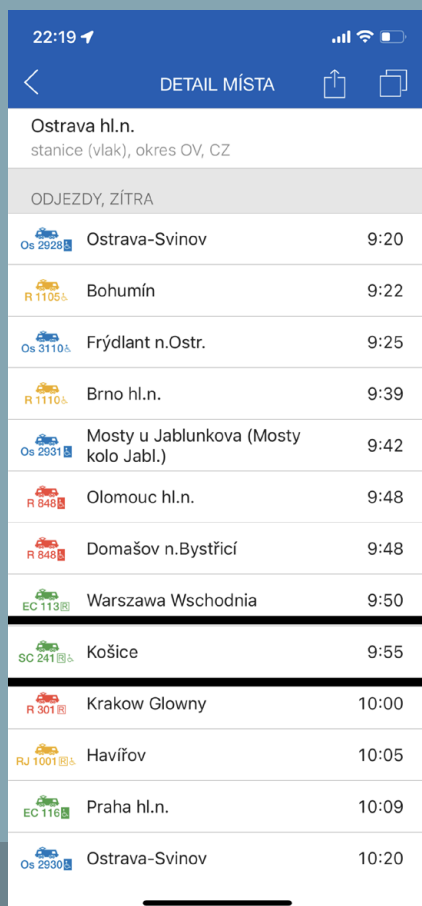

Počasí & RADAR, tak s příchodem iOS 15 se vše změnilo. Po delší době jsem dal nativnímu **Počasí** opět šanci a ejhle, na předpovědi z nativního **Počasí** se dá docela spolehnout. Každý večer si tak většinou projdu hodinovou předpověď pro následující den, ať vím, zda do práce dojdou nohou suchou či mokrou. Návrat k **Počasí** z dílny Applu však neznamená, že zmíněné **ČHMÚ** a **Počasí & RADAR** bych ze svého iPhone vymazal. Mám je uschovány v knihovně aplikací, protože jak známo: nikdy neříkej nikdy.

KDY MI TO JEDE?

Je sice fakt, že do práce i z práce chodím pěšky, čas od času jsem ale přeci jen nucen některý ze spojů MHD využít. A pro tyto účely mám v iPhone pár aplikací, které slouží ke snadnému vyhledání příslušného spoje. Zde opět připomínám, že coby uživatel se zrakovým handicapem používám integrovaný odečítací obrazovky VoiceOver, takže z toho důvodu mé občas specifické nároky na přístupnost. A na základě těchto nároků se v mém iPhone usadily **Jízdní řády** od Seznamu a především

CG TRANSIT. Právě vývojáři aplikace **CG TRANSIT** se totiž zaměřují na uživatelskou přístupnost pro uživatele se zrakovým postižením, takže tato aplikace se mezi těmito uživateli stala velmi oblíbenou. Kromě přehledného vyhledávání spojů MHD v celé České republice zde můžete vyhledávat také vlaková spojení, autobusová spojení, kombinovaná spojení, a to jak v Česku, tak v řadě evropských států. Užitečná je také možnost nechat se upozorňovat na případná zpoždění sledovaných spojů v reálném čase anebo nastavení připomenutí výstupu. To se hodí především při cestování vlakem. V aplikaci označíte spoj, kterým právě cestujete, nastavíte si, s jakým předstihem chcete být upozorněni, že se blíží vaše cílová stanice, a o víc se starat nemusíte. Aplikace zohlední i případné zpoždění, takže v tomhle směru je plně spolehlivá. Obdobnou funkci nabízí například také aplikace **Můj vlak**. Zde je však potíží v tom, že po některých aktualizacích byla tato aplikace pro ZP uživatele nepřístupná a mohli doufat, že vývojáři vydají co nejdříve aktualizaci opravou. S **CG TRANSIT** tyhle situace nehrozí a lze

se na něj spolehnout kdykoliv a kdekoliv. Nutno však zmínit, že v případě **CG TRANSIT** jsou jednotlivé jízdní řády či balíčky zpoplatněny. Nejedná se však o nijak závratné částky a vzhledem k uživatelskému komfortu, jaký tahle aplikace nabízí, nemám nejmenší problém do každoročních licencí jízdních řádů investovat.

CO SE KDE UDÁLO?

Můj iPhone je také zdrojem aktuálních informací z domácí a světové scény. A nemusí se jednat pouze o politiku. Za tímto účelem používám aplikaci **LIRE**. Jedná se o plně přístupnou čtečku RSS. Stačí si nastavit kanály, které vás zajímají, a pak vám už žádná informace neunikne. Máte aktuální přehled o dění na poli politickém, ekonomickém, sportovním anebo technologickém. Každý si tam najde to své. A pokud chci sáhnout po nějaké virtuální knize, poslouží mi k tomu aplikace **VOICE DREAM READER**. Z příslušné knihovny si do této aplikace stáhnou požadovanou knihu, a pak už si ji nechám předčítat hlasem Elišky. Stažené knihy si lze v této aplikaci

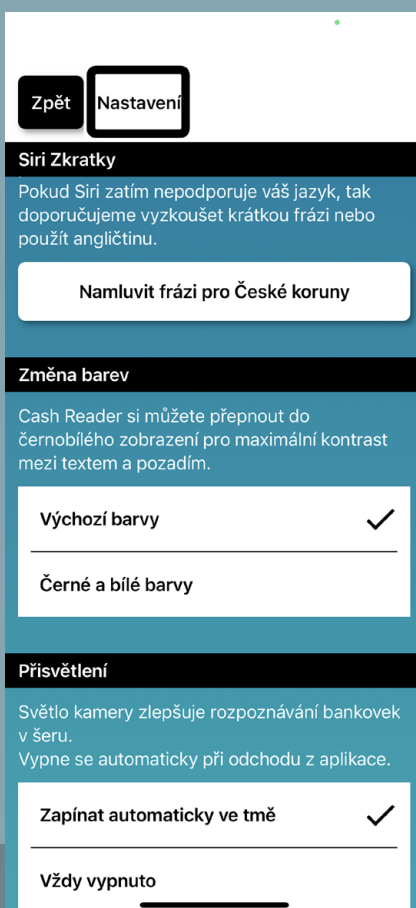
všelijak třídit, stejně tak lze upravovat způsob čtení anebo různě pracovat s textem. Tato aplikace je také primárně navržena pro ZP uživatele, takže proto ta ukázková přístupnost.

CO VEČER DÁVAJÍ V TELCE?

Tak tuto otázku si denně pokládá asi každý z nás. No jo, ale jak to zjistit? No přece v iPhone. Slouží k tomu aplikace **TV PROGRAM**, která je dalším počinem od Seznamu. Nastavíte si, které programy vás zajímají, a rázem máte jasno, na co se večer budete koukat. A aby vám skutečně nic neuteklo, můžete si u zvoleného pořadu nastavit také notifikaci s časovým předstihem.

JDEME NAKUPOVAT

Nepochybuji o tom, že především mezi ženami se najdou takové, které rády nakupují, rády se prochází mezi regály a rády se kochají nepřebornou nabídkou nejrůznějšího zboží. Ač jsem rodu mužského, tak ani já se občas těmto úkonům neubráním. Činím tak však výhradně ve virtuálním prostředí. Slouží mi

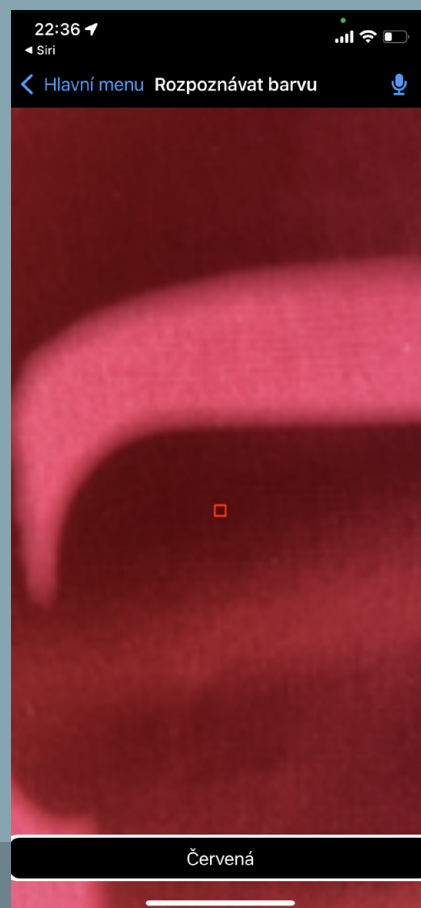
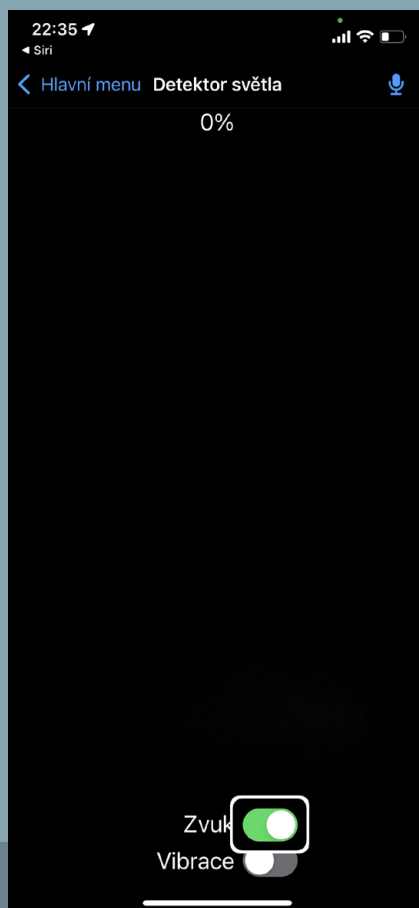
k tomu aplikace **Rohlík**. Aplikací za účelem nakupování je mnohem více, ne všechny však mají využitelnost v celém Česku. **Rohlík** je však jednou z mála, která nemá takřka žádná omezení a hlavně, je uživatelsky velmi přístupná. Zpravidla jednou měsíčně se tak vydám mezi virtuální regály a košík plním vším, co mi na iPhone přijde pod palec. Jednotlivé kategorie jsou přehledně seřazeny, stejně tak je možnost vyhledávání, takže nakupování je zde jedna radost. Jedna radost je i placení, které provádím skrze Apple Pay. A jedna radost je pak i okamžik, kdy vám na dveře zaťuká kurýr a do rukou vám předá tašky s vámi objednaným nákupem.

PÁR SPECIALIT

A nyní přichází čas na pár aplikací, které jsou nedílnou součástí iPhoneů zrakově postižených uživatelů. Tou první je **CASH READER**. Ačkoliv takřka všude platím přiložením svých hodinek či Apple Watch k platebnímu terminálu, tak občas se přeci jen vyskytne situace, kdy ze své peněženky musím vytáhnout nějakou tu bankovku. No jo, jakou bankovku ale

právě mnu mezi svými prsty? Zeptám se svého iPhoneu. Aktivuji aplikaci **CASH READER**, bankovku podržím před objektivem fotoaparátu a vím, že mezi palcem a ukazovákem držím dvoustovku. Hodnota bankovky je oznamována hlasovým výstupem a také je znázorněna čísly na displeji. V tichém režimu je hodnota oznamována vibracemi. Nutno zmínit, že se jedná o aplikaci z české produkce a spolehlivě rozpoznává většinu světových měn.

Další užitečnou aplikací je **SCANNER**. Jedná se o aplikaci z dílny společnosti Voice Dream, která má na svědomí také zmiňovanou čtečku knih Voice Dream Reader. Scannerů je samozřejmě celá řada, ten od Voice Dream je však opět primárně navržen pro ZP uživatele. Dostane-li se mi do rukou nějaký list papíru, jehož obsah potřebuji identifikovat, pak papír položím na stůl, v iPhoneu aktivuji **SCANNER**, objektiv namířím na daný text a pak jen poslouchám zvukovou navigaci. iPhone začne vydávat tón různé intenzity a mým úkolem je vyloudit z něj tón nejvyšší. Právě v tom okamžiku vím, že objektiv zabírá celý text v nejlepší rozlišení, a jakmile je

toho dosaženo, iPhone daný text automaticky vyfotí a rozpoznatý text si následně mohou přečíst. Pokud se jedná o text hůře rozpoznatelný, a ne a ne dosáhnout nejvyššího tónu, mohou daný text vyfotit ručně. S takto pořízeným textem to sice není žádná sláva, kontext však rozpoznat lze, a to je to hlavní.

Užitečnou aplikací je také **SEEING ASSISTANT HOME**. Zde bych vypíchl především detektor světla a možnost rozpoznání barev. Chci-li se přesvědčit, že před odebráním se na kutě se nikde v bytě nesvítí, aktivuji právě onen detektor světla, a pak už jen poslouchám. Z iPhone se ozývá konstantní nízký tón a číselná hodnota vyjádřená v procentech je na nule. Jakmile je nějaký zdroj světla objektivem zachycen, začne se tón zvyšovat a stejně tak se začne zvyšovat procentuální hodnota. Vychytávka určitě užitečná. Totéž platí o rozpoznávání barev. Zde to však chce ideální světelné podmínky. Nejsem-li si jist, jakou barvu má tričko, které si chci obléci, namířím na něj objektiv a rázem vím, že je to barva modrá. Za sebe však musím říct, že s rozpoznáváním barev je to občas zkouška trpělivosti, protože

aplikace sama nemá jasno, o jakou barvu se jedná a dokola opakuje třeba: „Modrá, šedá.“ V takovýchto případech se mnohem raději spoléhám na aplikaci **TAP TAP SEE**, která daný předmět či oděv vyfotí a následně mi jej na základě určitých algoritmů popíše anebo v případě oděvu určí i barvu. A zde je spolehlivost stoprocentní.

ZÁVĚR

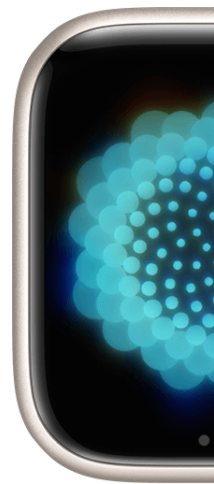
Výčet aplikací, který jsem zde uvedl, rozhodně není vyčerpávající. Plně využívám například nativní **POZNÁMKY**, stejně tak **PŘIPOMÍNKY** anebo **KALENDÁŘ**. Potřebuji-li si něco nadiktovat, k tomu mi poslouží **JUST PRESS RECORD**. V hodinkách si jej nastavím opět coby jednu z komplikací, a pak na ni stačí pouze poklepat a můžete diktovat a diktovat. iPhone se tak společně s Apple Watch stává nedílnou součástí každého dne, z hlediska zrakového handicapu iPhone dokáže odstranit řadu bariér a dny se pak stávají o to bezstarostnějšími. A v této souvislosti mě na samotný závěr nenapadá nic jiného, než zvolání „Sláva Applu!“

| Dýchání s Apple Watch

Návod ■ Jakub Dressler

Už se vám stalo, že jste byli ve stresu a Apple Watch vám zahlásily „Udělejte si chvíli pro sebe?“ Ne, není to detekce stresu. Je to jen často opomíjená funkce Apple Watch.

Každý to známe. Něco děláte a v tom vám hodinky zavibrují a vyzvou vás k pár minutám dýchání. Když nemáte čas, tak jen položíte ruku na display hodinek a pracujete dál. Když máte pár sekund, tak kliknete na zrušení oznámení pro tento den. A po pár týdnech tohoto „otravování“ si tu funkci raději vypnete v nastavení, protože je vám to oznámení k ničemu. Stejně na tu výzvu nereagujete. A to je škoda. Já si dal za cíl zjistit, zda je tato funkce opravdu užitečná.

Asi si řeknete, že dýchání není žádná věda a že to přece umí každý. To je samozřejmě pravda, i když jen tak na půl. Většina z nás dýchá mělce a tedy špatně. Správné dýchání obsahuje hluboké nádechy se zapojením bránice. Díky takovému dýchání můžeme předejít spoustě onemocnění. Když se správné dýchání trénuje, po čase se nám stane vlastním. To ale není všechno. Pozitivních účinků je celá řada. Zaujalo mě například to, jaký to má účinek na náš mozek. Naše dýchání ovlivňuje oblast mozkového kmene a tím i tvorbu noradrelinu. Díky němu se dokážeme lépe soustředit a zlepšujeme si celkové zdraví mozku tím, že tento hormon podporuje růst nových neurologických spojení v mozku. V této oblasti se neustále nacházejí nové a nové informace a jsou čím dál zajímavější. Je

neuvěřitelné, jak moc dokáže udělat s naším tělem něco tak samozřejmého pro každého z nás. Možná právě proto Apple zařadil do výzbroje Apple Watch. Jen je škoda, že tuto funkci zapomínáme používat.

JAK NA TO?

Já bych začal takovou přípravou. Dal jsem si za cíl trošku zapracovat na zklidnění sebe samotného i svého organismu. Takže jsem si povolil oznámení na Apple Watch. Taky jsem si zařadil ciferník **DÝCHÁNÍ** do běžných ciferníků, které používám každý den. Dále jsem si vyzkoušel bez hodinek asi minutu dýchat jen tak, abych věděl, kolik nádechů a výdechů jsem schopen udělat. Podle toho jsem si nastavil dýchání na hodinkách. No a pak jsem si sednul k videu **MINDFUL MOVEMENT WITH JESSICA SKYE**, které je na oficiálním účtu Applu na YouTube. Jessica vám během 11 minut ukáže jak na to. Pobírá tam různá dechové cvičení.

Jestli jsme si hodinky správně nastavili a víme přesně, co máme dělat, tak už jen stačí na hodinkách najít aplikaci **MINDFULNESS**. Tam máme dvě cvičení – **ZAMYSLETE SE** a **DÝCHÁNÍ**. U každého z nich najdete tři tečky. Tam si můžete nastavit, jak dlouho dané cvičení chcete dělat, a to od 1 do 5 minut. Pokud byste chtěli přenastavit počet nádechů a výdechů, musíte do nastavení hodinek nebo

zamířit do stejnojmenné aplikace na vašem iPhone, kde dole najdete oddíl **FREKVENCE**. Tam si můžete nastavit i haptiku nebo konkrétní čas, kdy chcete cvičení připomenout. Po všech těchto nastaveních se už stačí jen posadit a klidně dýchat. Super na celé této věci je, že není potřeba velká příprava místa nebo oblečení. Stačí si jen sednout v parku na lavičku, v práci do kuchyňky nebo jen v autě na parkovišti. Někteří z mých známých s tímto dechovým cvičením i usínají. Je to opravdu jednoduché.

na vás byl někdo hodný. Vzpomeňte si, co to udělalo s vašimi pocity.“ Ať už budete přemýšlet jen tak, vnímat přírodu kolem vás nebo analyzovat vaše pocity, nezapomínejte na to, že dneska toho máme opravdu hodně a jestli něco zanedbáváme, tak je to duševní hygiena.

Jakmile docvičíte, data se vám okamžitě ukáží buď v aplikaci **KONDICE**, nebo v aplikaci **ZDRAVÍ**. V aplikaci **ZDRAVÍ** navíc naleznete klasickou statistiku po dnech, týdnech a měsících. Najdete tam

Vybavte si v duchu chvíli, kdy na vás byl někdo hodný.
Vzpomeňte si, co to udělalo s vašimi pocity.

ZAMYSLETE SE je přesto všechno pro mě zajímavější. Popravdě jsem si myslel, že meditace neboli hluboké zamyšlení se, je pro mnicha na úpatí himalájských hor. Není tomu úplně tak. Jak budete využívat čas, který strávíte s tímto cvičením, je jen a jen na vás. A pokud vás zrovna nic nenapadá, můžete se nechat inspirovat myšlenkou nebo otázkou, která se vám objeví hned po spuštění na hodinkách. Třeba tato je pěkná: „Vybavte si v duchu chvíli, kdy

i několik tipů na aplikace, které poté naleznete v App Store.

Je velká škoda, že aplikace **MINDFULNESS** má na App Store hodnocení 3,7. Já jsem se nemohl věnovat všem pozitivním účinkům správného dýchání, ale chci to u sebe změnit. Není to věc, která by si žádala velké oběti z mé strany. A jestli taková „maličkost“ stačí k tomu, abych se lépe cítil a byl zdravější, tak to stojí za to. Co myslíte?

Profi tvorba zvuku na Applu

Magazín ■ Michal Rada

To je pořád samé video, fotky, obrázky... Tak tentokrát to bude o něčem jiném. Nejen pro nadšence do zvuku bych rád rozjel nepravidelný seriál o profesionální tvorbě zvuku a hudby s pomocí Apple. V prvním díle si řekneme, co vše se dá dělat, a dáme si také tipy na několik aplikací, které používají profesionálové, ale možná by se mohly hodit i nadšencům.

 statní kolegové z redakce se hodně zaměřují na focení a natáčení videí, což je správné. Ale co nadšenci do zvuku, anebo dokonce tvůrci hudby či podcastů? Aby si i oni užívali články šité na míru právě jejich vkusu, chtěl bych přispět takovým nepravidelným seriálem o tvorbě zvuku a hudby na Applu. Vezmeme to hezky od začátku, probere-me jak hardware, tak i software. A pokud se vám tohle téma bude líbit, slibuji, že se mu budu věnovat podrobněji.

Apple byl vždy tak trochu pro kreativce. Již za dob prvních Maců, a dokonce ještě třeba v éře Macintoshe nebo Lisy, bylo používání Applu na kancelářskou práci sice možné, ale jako kdybyste bagrem hloubili důlky na rajčata na zahradě. Jasně, jde to, ale tak nějak cítíte, že má na víc. A stejné to odjakživa bylo s Apple. Před třiceti lety – vlastně ještě i před dvaceti – jste u profesionálního tvůrce viděli skoro výhradně počítače od Applu. Dnes je už doba naprosto jiná. Ani na tvorbu grafiky a přípravu televizního vysílání se už dávno nemusí používat drahé mašiny Silicon Graphics (no schválně, kdo z vás si na tyhle nádhery ještě vůbec pamatuje), skoro cokoli se dá dělat na celkem běžném počítači s Windows a ti otrlejší si dokonce postavili svoje videostudio na Linuxu. Ale Apple segmentu kreativy stále vládne. Jeho zařízení a zejména systémy a aplikace jsou pro mediální práci jako stvořená. Ať už

jde o takřka nesmyslný výkon čipů M1 Ultra anebo o stále dostačující možnosti běžných MacBooků, o ryze multimediální iPady, nebo o skvělá sluchátka pro každého. Tohle vše pomáhá profesionálním tvůrcům v každém kreativním odvětví.

K psaní článku na toto téma jsem sebral odvahu v pondělí, poté co jsem se vrátil z natáčení jedné nové české pohádky. Až na nějaké výjimky jsme tam všichni „jeli“ právě na zařízeních od Apple. No, i přes to, že různé filmy již byly natočeny jen na iPhone, jsme samozřejmě stále používali profesionální kamery a profesionální mikrofony, ale finální mixy a práce už je dnes běžně úlohou MacBooku či dokonce iPadu na place a vymazlených Maců ve střížně, ale o tom později.

TROCHA VZPOMÍNÁNÍ

Já sám se audio tvorbě věnuju už přes 25 let a pamatuju si vše, od kazetových diktafonů, přes nahrávače s minidiskem (pro mladší, to byl takový kompromis mezi disketou a cédéčkem, který když chtěl, tak byl úžasný a když nechtěl, tak jste měli chuť ho rozmlátit sekerou i s jeho výrobcem), přes malé digitální diktafony na SD karty, malé ruční kamery Osmo až po dnešní iPad/iPhone a Mac. Třeba éra minidisků vypadala v praxi tak, že reportáž jste jeli točit s nahrávacím zařízením se sadou externích mikrofonů do ruky, k tomu ještě pro jistotu nějaký ten diktafon. Na Minidisc jste to celé nahrávali, přičemž

jste pořád museli vyměňovat a dobýjet tužkové baterky, protože nahrávací zařízení s integrovaným akumulátorem nabíjeným přes USB byla nesmyslná sci-fi. Minidisc sice nahrával digitálně, ale jeho výstup byl prudce analogový. Takže po natáčení jste přišli do studia a pěkně reálnou rychlostí jste přes kabel nahráli obsah do počítače a pak jste s tím teprve začali cvičit ve stříhacím softwaru. Natáčet z více mikrofonů na jednom place pak bylo vyloženě utrpení, třeba jen ruční synchronizace se známým odpočítáváním 5, 4, 3, 2... bylo prostě peklo. Jo, to dnes je to už něco naprosto jiného. Vzpomínám si i na své až neuvěřitelné průkopnictví, kdy jsem hrdě chodil po Českém rozhlasu s prvním multirecorderem od Eltrinxu a jako první jsem tam donesl také kapesní nahrávač a mix-device od Zoom (ano, je vtipné, že profesionální audio příslušenství má značku Zoom). Ale o tom třeba v nějakém vzpomínkovém speciálu.

Už bližší dnešnímu tématu bylo, když jsem také asi jako první začal rozhlasové reportáže nahrávat přímo na telefon s externím mikrofonem. Po několika Androidech to byl myslím iPhone 6 (ano, taková prehistorie), který měl mikrofony spíš na pár facek, ale za několik tisíc se už tenkrát dal dokoupit kapslový mikrofon, který se nacvakl přímo do Lightning portu a zároveň jste doslova v kapse měli celé nahrávací studio a dokonce jsem takto i průkopnický streamoval živě do vysílání. Tam to

ovšem narazilo na druhou stranu, protože rozhlas neměl dostatečnou infrastrukturu na přenos přes internet (běžné vysílání z místa do studia fungovalo na úplně jiných frekvencích) a problémem byly také ceny mobilního internetu, protože několik hodin přenosu z mobilu do známé budovy na Vinohradské ulici stálo měsíčně jako ojeté auto. A ta rychlost a kvalita, to byla prostě vždycky sázka do loterie a dost často se to také z mnoha důvodů nepovedlo. Ale ten nacvakávací mikrofon mimochodem mám dodnes a z nostalgie ho občas na něco použiju, i když ho s dnešními mikrofony v iPadu a iPhoneu vlastně nepotřebuju.

JAK JE TO DNES A CO VŠECHNO SE DÁ?

Nechme ale vzpomínání. Bylo to dobrodružné a rád na to vzpomínám, ale jsem upřímně rád, že už jsme

protože i ti herci, kteří nedabují, se vlastně musí naučit veškeré triky dabérů, i když dabují sami sebe. Všimněte si toho třeba u nových českých filmů, kdy pozorné oko diváka sem tam vidí, že herec se takzvaně „netrefí do pusy“, tedy že jeho hlas není synchronizovaný s pohybem pusy. Mimochodem, také proto moderní kinematografie upouští od takzvaných „mluvících hlav“ a při mluvení se snaží odvést pozornost diváka jinam. Ale dost o teorii, pojďme konečně na to, co vás asi zajímá nejvíc.

Audio tvorbu můžeme rozdělit do takových třech oblastí. Je to tvorba hudby, tvorba audio obsahu (od podcastů až po audioknihy) a právě zvuk ve filmu, což se díky digitálním technologiím a vše zmíněným finesám stává samostatnou disciplínou. A přiznám se, že i pro mě je občas dost obtížné v hlavě mezi těmito třemi škatulkami přepínat,

Vše začíná pochopitelně u krabiček. Ať už jde o nahrávací, nebo o výkonné mašiny, na kterých se zvuk ladí, stříhá a exportuje.

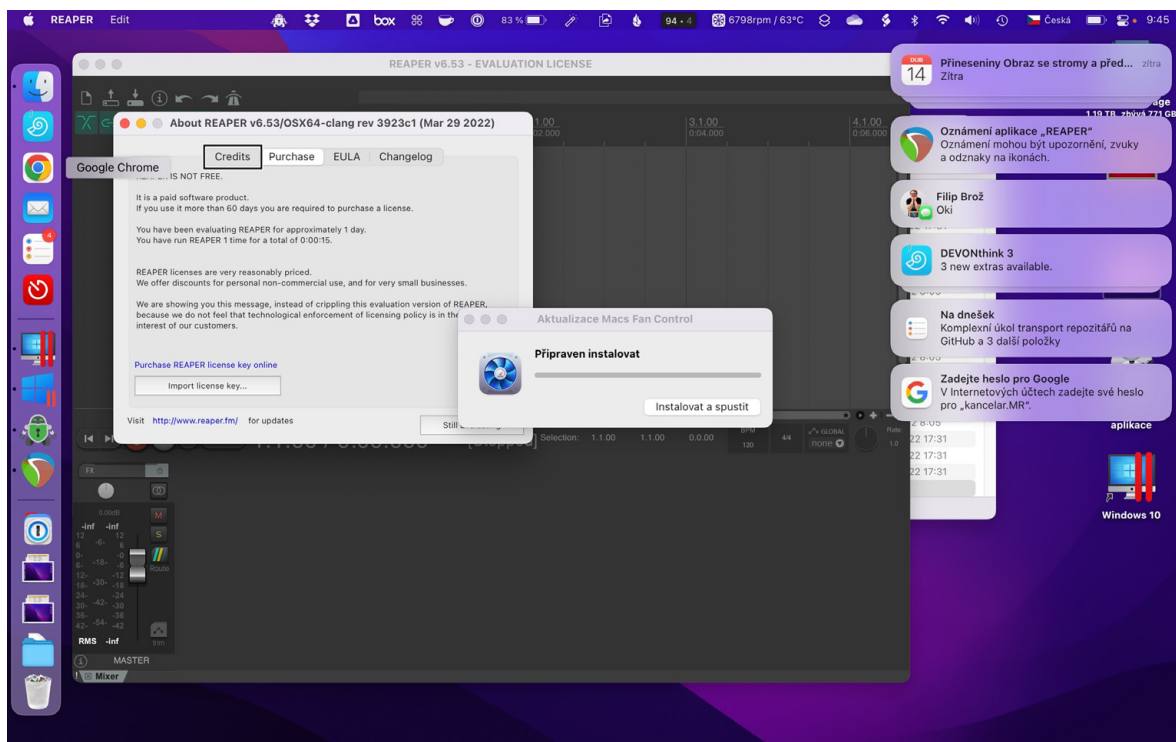
někde jinde. Podobný příběh z historie by asi měli i ti, co se věnují natáčení videa. Často se říká, že tvorba zvuku je jednodušší a není tak náročná jako je tvorba videa. Určitě je to částečně pravda, ale zase ti opravdoví fajnšmekři ví, že sebelepší video, když má zvuk jak z kanálu, je prostě nekoukatelné. Takže mi dovoluňte se specializovat opravdu jen na zvukovou stránku.

V dnešní době se vše dělá digitálně. Jak doba pokročila je vidět na maličkostech. Tak třeba „na place“ při natáčení filmu už dnes skoro nenajdete klapky, neslyšíte „Kamera, zvuk, akce“, ale místo toho už „Video, zvuk, akce“ a po place i v zázemí jsou roztroušeny desítky monitorů, aby bylo odkudkoliv dobře vidět co se děje a nemuseli se všichni tísnit na jednom místě a překážet v záběrech. A možná si i všimnete, že postupně mizí takové ty dlouhé tyčové mikrofony snímající herce, místo toho mají jen nenápadné neviditelné klopáky. To je proto, že dnes už se pro film jednoduše herci na place nenahrávají. Ano, zvuk se samozřejmě snímá, ale ve filmu se potom skoro nepoužije. Používá se metoda zvaná post-speak (něco jako post-synchrony), kdy herci pak sami sebe dabují ve studiu. To se dělá proto, že pokud se už předem ví, že film půjde někde ven na export a bude se k němu dělat dabing v jiném jazyce, tak součástí originální zvukové stopy už dialogy nejsou. To mimochodem klade obrovské nároky na herce,

protože pro každou z těchto oblastí funguje naprosto jiné workflow.

HARDWARE OD APPLU

Slíbil jsem systematický přístup, tak jdeme na to. Vše začíná pochopitelně u krabiček. Ať už jde o nahrávací, nebo o výkonné mašiny, na kterých se zvuk ladí, stříhá a exportuje. Zde také platí, že hardwarové nároky na střih zvuku jsou menší než pro video, ale v praxi nejde o tak velký rozdíl, jak byste si mysleli. Na finální export mixu z deseti zvukových stop, kde ještě při exportu probíhá několik automatických filtrů, už dnes díky využití umělé inteligence potřebujete také pořádný výkon, abyste to celé zvládali dost rychle. Větší výkon pak potřebujete v situaci, kdy mixujete v reálném čase a rovnou streamujete zvuk ven. I můj iPad Pro se tedy při streamu nebo finálním exportu zvuku sem tam trochu zapotí. Ještě horší je to pak při tvorbě hudby. Dnes už se zdaleka všechno nenahrává s opravdovým orchestrem. Jednoduše se hudba složí z virtuálních nástrojů, ty jsou k dispozici v obrovských bankách, které mají klidně i několik desítek GB a export skladby si tak může vzít z paměti klidně i 30 GB v reálném čase. Navíc při exportu či jen přehrávání hudby se spotřebuje daleko více procesorového času, protože najednou mixujete stovky nebo tisíce malinkatých zvuků. Takže, i na audio a hudbu už dnes, pokud to myslíte vážně, potřebujete výkon

a dělat to na notebooku z Lidlu za 13 000 Kč to sice jde, ale vyrostete u toho a výsledek vás spíš rozčílí.

Už jsem psal, že Apple svá zařízení vyloženě staví na tvorbu kreativního obsahu a stříhání hudby a zvuku je pro něj tedy hračkou. Například i obyčejný MacBook Air se pro stříh a export zvuku, a daleko více potom pro práci s videi, hodí víc, než srovnatelný počítač, který je uzpůsoben pro obecnou práci a nikoliv pouze pro multimédia. Takže s výkonem si ani profesionál nemusí dělat v dnešní době starosti. Skvělé jsou pak nové čipy AX nebo MX s umělou inteligencí, jejíž potenciál lze využít nejen pro focení, ale velice hezky také pro zvuk.

Takže nějakou tu krabičku, na které si se zvukem či hudbou budeme hrát, bychom měli. No, ale jak je to s nahráváním? Ještě před několika lety jste, pokud jste nechtěli znít jako ten Plecháč ze Země Oz hozený do popelnice, museli všechno řešit mikrofonem. A Apple se svým proprietárním konektorem Lightning v tom moc nepomáhal. Sehnat kvalitní externí mikrofon s Lightningem nebylo nic jednoduchého. Buď to byly mikrofony s ještě horším zvukem než ty vestavěné, anebo to byly hračky docela drahé. Ale s trochou snahy se to dalo. Vesměs existovaly dva druhy mikrofonů. Ty, co měly svůj konektor a dal se k nim dokoupit také kabel s Lightningem a pak pár speciálních kousků, které se nacvakly přímo na konektor. Tam jste narazili na dva zajímavé problémy. Tím prvním byl takřka

jakýkoliv kryt, protože konektor mikrofonu byl pochopitelně co nejkratší, takže se přes kryt nedal zcela zasunout. Ten druhý byl ale horší. Bavíme se o předchozích verzích systému iOS, které měly takový protivný neduh. Sice uměly otáčet displej podle natočení telefonu, ale kdo si ty doby pamatuje, tak ví, že s otočením jen vzhůru nohama systém jaksi nepočítal. No, a když jste měli zespodu na mobilu připojený mikrofon a chtěli jste ho použít jako mikrofon pro natáčení rozhovoru, museli jste mít telefon vzhůru nohama, aby mikrofon byl nahore, a vy jste ho mohli naklonit k mluvčímu. Výrobci takových mikrofonů pak vážně měli ve své aplikaci speciální režim, kdy se aplikace sama bez ohledu na systém překlápěla vzhůru nohama, jinak jste s telefonem totiž nemohli moc dobře pracovat, tedy pokud jste necvičili jógu a u toho jste se nenaučili číst texty hlavou dolů. Ale ten zvuk, milí čtenáři, ten zvuk. Malinkým mikrofonem jste ze svého zvukově jinak „na pěst“ iPhoneu udělali záznamník ve studiové kvalitě. Mikrofony byly dokonce i programovatelné, takže jste si v aplikaci nastavili míru odhlučnění a filtrace okolních zvuků a u profesionálnějších kousků jste tato nastavení uložili do mikrofonu přes aplikaci a ono to vážně fungovalo. A byli jste s tím středem pozornosti, každý iPhoneista se vás zeptal, co vám to z mobilu trčí za kuličku. Dražší mikrofony pak byly pochopitelně stereo a dokonce i prostorové, což bylo u iPhoneu a bohužel

i u iPadu doslova nevídané. Nespornou výhodou pak bylo to, že jste prostě nahrávali rovnou do iPhoneu, tedy následné zpracování už bylo jen otázkou vhodné aplikace.

Dnes už na devadesát procent nahrávání dokonce ani tyhle externí mikrofony nepotřebujete. Od iPadu Pro ve verzi 2020 a od iPhone 12 už nejsou mikrofony jen na ozdobu a na volání, se správným softwarem se krásně dostanete na čisté nezarušené stereo ve studiové kvalitě. Pochopitelně jde o situaci, kdy do zařízení mluvíte sami, nebo jste zvyklí naklánět mikrofon k mluvčímu, pokud děláte třeba rozhovor. Při snímání více zdrojů stále potřebujete externí mikrofony. Tady potěší, že iPad už má dnes běžně USB-C, takže maximálně přes redukci do něj strčíte doslova jakýkoliv digitální mikrofon, aniž byste museli cokoli řešit. Můžete tedy

ryze přes Bluetooth a zároveň by umělo jedním kanálem posílat z mikrofonu vysoce kvalitní zvuk. Pro telefonování či mluvené slovo v podcastech Bluetooth jistě stačí, ale to je asi tak všechno. Problém je i v tom, že snad všechny zvukové kodeky a standardy počítají s vysokou kvalitou přenosu ze zařízení do sluchátek či reproduktorů, ale nejsou uzpůsobeny pro stejně kvalitní komunikaci i druhým směrem. Uvidíme, jak s tím zamává pokus o nový kodek Dolby Bluetooth X anebo přenos přes širokopásmové čipy využívající nejen Bluetooth, ale třeba i Wi-Fi. Takové hračky už sice existují, ale u Apple podporu nemají. Takže, my nahrávači si zatím na vyložené bezdrátové připojení mikrofonu k zařízení musíme nechat jenom zajít chuť.

Samostatnou kapitolou hardware stran zvuku jsou pak schopnosti takzvaných inteligentních čipů typu

Schopnost neuronového učení a obrovská výpočetní kapacita jednodušších (respektive repetitivních) úloh umělé inteligence jsou pro vylepšování zvuku naprosto ideální.

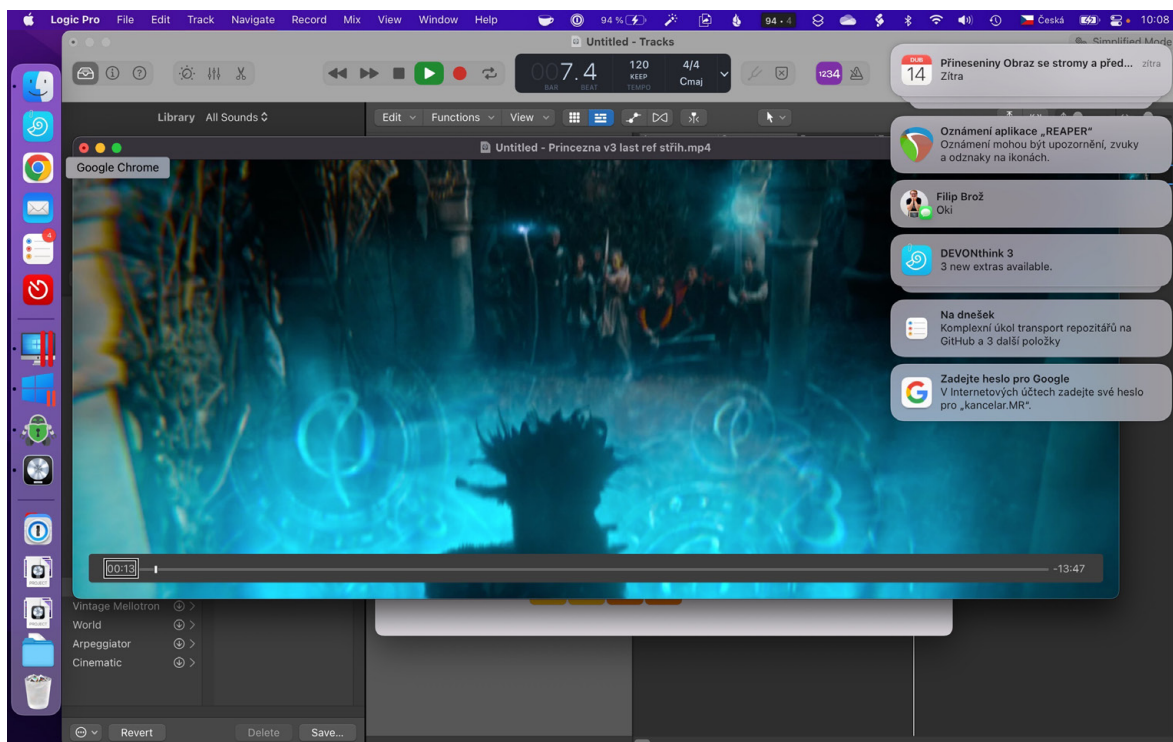
bez problémů použít svůj profi studiový mikrofon do USB, který máte na stole. Novodobým trendem jsou různé sestavy bezdrátových mikrofónů, skládající se z vysílače, přijímače a mikrofónů. Moje pocity z těchto sestav jsou dost rozporuplné. Zprvu musíte zajistit, aby do zařízení, kde chcete nahrávat, šel opravdu digitální vstup, protože propojovat sestavu bezdrátových mikrofónů za 30 000 Kč audiokabelem přes jack je přinejmenším prapodivné a zadruhé to alespoň mně nepřináší takový komfort. Donutit třeba iPhone, aby bral jako mikrofon digitální vstup z Lightningu a zároveň dělal připslech třeba do AirPods Max přes Bluetooth, dá občas zabrat. A je tu ještě jedna velká překážka a zároveň rozdíl mezi iPhone a iPadem. Zatímco iPadOS se s tím prostě nemaže a má podporu prakticky jakéhokoliv digitálního mikrofónu v systému, u iOS se dost často setkáte s tím, že vaše oblíbená aplikace prostě nechce komunikovat se zvukovým vstupem z Lightningu. Jasně, můžete to řešit redukcí na jack a do iPhoneu sypat analogový zvuk, ale to je pro profesionální nahrávku třeba zvukových ruchů jednoduše nepoužitelné.

A ještě jeden povzdech, protože skoro každý týden dostanu podobnou otázku: „Nevíš o nějakém vysoce kvalitním mikrofónu přes Bluetooth?“ Odpověď je vždy bohužel záporná a to proto, že nic takového jednoduše nemůže existovat. Ani dnes se totiž nedáří nikomu udělat zařízení, které by komunikovalo

A12, A15, M1, apod. Schopnost neuronového učení a obrovská výpočetní kapacita jednodušších (respektive repetitivních) úloh umělé inteligence jsou pro vylepšování zvuku naprosto ideální. Mimochodem, vylepšení zvuku je dokonce na počty operací náročnější, než vylepšování videa, to jen tak pro zajímavost. U videa jde ale zase o složitější operace, takže se to přinejmenším vyrovná. Ale rozdíly v sestavování skladby s padesáti stopami na starších iPadech a na novějších iPadech s čipy A, nebo dokonce M1, jsou propastné. Takže, máme čím nahrávat (ať už interními mikrofóny, nebo přes externí mikrofony či vstupní mixéry) a máme dostatečný výkon na pokročilé hraní. A co na to software?

A JDEME NA SOFTWARE

Software v tomto prvním článku jen tak prolétnu, pokud vás toto téma totiž zaujme, rád budu postupně rozebírat jednotlivé aplikace a jejich možnosti. Obecně lze ale software rozdělit do třech kategorií. Opět zde stojí dost samostatně hudba – hudební software už dnes funguje dost podobně jako střížna zvuku. Dnes už to není o přehrávání popelníkových MIDI, přesto hudební skladatelské a mixovací kousky jsou samostatnou kapitolou. Druhou kategorií jsou audio editory, tedy programy pro nahrávání a takové ty jednodušší úpravy. Třetí jsou pak software audio střížny či audio studia. Pojďme si nejprve vysvětlit rozdíly dvou posledních kategorií.

Máme zde dva typy aplikací na práci se zvukem. Asi nejjednodušší rozdělení se nabízí takové, že jeden druh je na jednoduchou editaci a druhý je na složitější editaci. Spouště lidí takové rozdělení postačí, ale přece jen čtenáři našeho magazínu si zaslouží hlubší pohled. Buď vytváříte něco jednoduchého, třeba si nahráváte přednášku a tu pak chcete jen trochu prostříhat, nebo potřebujete udělat jen tichý hudební podkres a přes něj mluvené slovo, anebo chcete jen mluvit přes nějakou audiostopu (tomu se říká dost nešťastně voiceover, což je ale také název odečítače od Apple pro nevidomé, takže je v tom dost chaos). Na tohle vám stačí prostě audio editory. Ty umí pracovat i s několika (nebo jen s jednou) stopou a umí takové ty základní úpravy, jako je vyjmutí, ořezávání, přidání hudby, nějaké ty základní zvukové filtry a hotovo. A pak si představte, že stříháte třeba hodinový rozhlasový pořad, plný reportáží, písniček, vstupů ze studia a jinglů. A k tomu už slouží druh audio studia, což jsou aplikace určené k velkým a složitým projektům skládajícím se z mnoha zvukových stop a efektů a s mnoha úpravami před finálním mixem. Je to dost podobné, jako třeba u textu, buď vám stačí jednoduchý textový editor (jako Pages), ale pokud chcete dělat designový magazín, sáhnete po nějakém softwaru pro DTP, kde se můžete se vzhledem stránek daleko více vyřádit. Nebo u videí, pro rychlé úpravy vám stačí funkce v aplikaci Fotky a pokud

stříháte celovečernák, sáhnete po profi aplikacích jako je FinalCut PRO a nebo LUMA Fusion. Stejně je to právě i u zvuku.

Jo, a aby mě expert na LUMA Fusion Honza Březina nevynadal, musím tady zmínit ještě i fakt, že pořádná střížna videa umí zpracovávat také zvuk. A ano, znám několik lidí co využívají software pro stříh videa i na podcasty, ale je to jako kdybyste chtěli dělat filmový plakát ve Wordu.

A takovým hezkým oslím můstkem jsme se přes Honzu a LUMA Fusion dostali k podcastům a vysílání. Je tu totiž ještě jedna dost nová kategorie, a tou jsou „audiostreamstudia“. To jsou aplikace určené k přípravě pořadu v reálném čase. Ať už jde o živé hraní DJ anebo o živé vysílání dvouhodinového rozhlasového pořadu. Takové softwary mají úplně jiné funkce a jiné workflow než editory zvuku nebo střížny, jde v nich totiž o mixování více vstupů v reálném čase a to včetně těch předpřipravených (jako jsou písničky, reportáže, apod.), ale zároveň vše jede v reálném čase naživo a nejde tedy o nějaký následný stříh. I těmto aplikacím se budeme v některém z následujících článků věnovat.

PÁR TIPŮ CO VYZKOUŠET

Abyste měli co zkoušet do dalšího dílu mého seriálu a aby celý tenhle článek nebyl jen teorií, doporučím vám několik aplikací, na které se můžete zkusit

podívat. A dejte mi vědět, které vás zajímají, rozeberu je v dalších dílech.

Rovnou od Applu tu máme pro zvuk aplikaci **DIKTA F O N** a **G A R A G E B A N D**. **DIKTA F O N** je takový chytřejší záznamník. Kdysi byl odstrašujícím příkladem, něco jako Internet Explorer mezi prohlížeči, ale za poslední tři roky docela dospěl, a tak už není práce s ním za trest. Umí leccos, nahrávat i z externích zdrojů, automaticky čistit nahrávky, přeskakování tichých míst anebo základní úpravy (ořez a dotáčení zvuku, apod.). Takže jako nahrávadlo zvuku je už použitelnější, pro následné zpracování zvuku bych ale přece jen sáhl po specializované aplikaci. **G A R A G E B A N D** všichni znají jako takové piano na hraní a maximálně jako aplikaci pro jednoduché skládání hudby. To je samozřejmě pravda, ale tahle aplikace zejména v mobilní verzi je

Zejména pro mobilní zařízení ale **G A R A G E B A N D** od Apple není nástrojem pro zvukové profíky a pokud byste hledali opravdu profi řešení, budete muset sáhnout do App Store. Různých audio editorů tam najdete stovky, a tak mi jako zkušenému dovoluňte vás nasměrovat na to nejlepší. Mrkněte se třeba na dvojici aplikací od vývojáře Wooji Juice. Jsou to aplikace **H O K U S A I E D I T O R** a **F E R R I T E**. První je již zmíněný jednoduchý zvukový editor na takové ty rychlé jednodušší úpravy a mixování, **F E R R I T E** je pak opravdu mega strážna na zvuku pro plnohodnotné post-processing jakékoliv velikosti. Výhodou těchto aplikací je to, že dělají takzvané nedestruktivní úpravy, kdy si úpravami neničíte originální nahrávky. I téměř dvěma aplikacím se budeme věnovat, nebo se můžete podívat na mém kanále na YouTube na nějaké audio pohledy na tyto aplikace. Tyhle dvě jsou asi to nejlepší pro každou pří-

A pokud chcete profi nástroj od Applu, i ten existuje, i když už je pochopitelně placený. **LogicPro X** je opravdový tank na zpracování zvuku a hudby.

také schopným střihacím softwarem a dokonce i výborně nahrává. Schválně si to zkuste, vytvořte si v **G A R A G E B A N D U** projekt a v nástrojích si vyberte **Z Á Z N A M Z V U K U** a zkuste si něco nahrát. Narodil od **DIKTA F O N U** má **G A R A G E B A N D** skvělé odhlučňovací filtry a když nemluvíte, tak je v nahrávce prostě ticho. To je díky účelu téhle aplikace, protože kromě skládání hudby je určená také k nahrávání zpěvu k hudebnímu doprovodu a nahrávání hlasové stopy zvládá bravurně. Ano, daní za to je nutnost naučit se finesy aplikace na skládání hudby a ne aplikace pro střih zvuku, ale to se dá. Navíc si s nahraným hlasem můžete taky pořádně vyhrát, včetně různých efektů nebo opravdu skvělé takřka bezztrátové změny rychlosti. Pro začátečníky a nenáročné uživatele, kteří **G A R A G E B A N D** už někdy k něčemu použili je to vhodný vstup do světa audio tvorby. Apple ale jako vždy nabízí i profesionálnější řešení. **G A R A G E B A N D** na Macu má mnohonásobně víc funkcí než na iPadu či iPhoneu. A pokud chcete profi nástroj od Applu, i ten existuje, i když už je pochopitelně placený. Jako je **F I N A L C U T P R O** na profi střih videa, pro zvuk a hudbu je to aplikace **L O G I C P R O X** přímo od Apple. To je opravdu tank na zvuk a na hudbu. Mimochodem právě kombinace výše zmíněných aplikací používáme pro skládání filmové hudby a dělání filmového zvuku. **L O G I C P R O X** je všestranný, ale také pořádně těžký nástroj a rád se mu budu věnovat v některém dalším díle.

ležitost. Stran různých audio záznamníků a audio editorů máme na výběr z velké rodiny kvalitních aplikací, já bych doporučil kupříkladu **A L O N E D I C T A P H O N E**, který jako jeden z mála umí k nahrávkám dělat i časové značky pro rychlejší přechod, takže na nahrávku přednášky je to ideální. Pokud pak chcete kombinaci poznámek a nahrávek, sáhněte po aplikaci **N O T E D**.

Zmínil jsem se o aplikacích pro tvorbu podcastů a mixing v reálném čase. Dvěma skvělými zástupci jsou aplikace **A N C H O R . F M**, což je komplexní platforma pro tvorbu a prezentaci podcastů zcela zdarma, druhou aplikací je aplikace **B A C K P A C K S T U D I O**, která je právě tím vysílacím softwarem, v němž se tvoří pořady v reálném čase. I na tyhle kousky se podíváme podrobněji, pokud bude zájem. A ještě jeden takový univerzální tip na dobrou aplikaci pro zlepšení kvality zvuku. Přímo od konsorcia Dolby si můžete stáhnout aplikaci **D O L B Y O N**, která slibuje vylepšení jakékoliv špatné nahrávky a umí to překvapivě dobře. Pochopitelně stále záleží na tom, aby v nahrávce vůbec bylo co vylepšovat, ale třeba z nahrávek mluveného slova umí vytáhnout naprosto neuvěřitelné výsledky. Skvělé pak na ní je i to, že to samé umí se zvukem ve videu, takže pokud máte skvělé video ale ne zrovna ideální zvuk, stačí video prohnat touhle aplikací a jste někde úplně jinde. Aplikace umí také streamovat v reálném čase, ale to je opravdu jen pro jednoduché mluvící livestreamy třeba na Facebooku, nebo Instagramu.

NEXT

